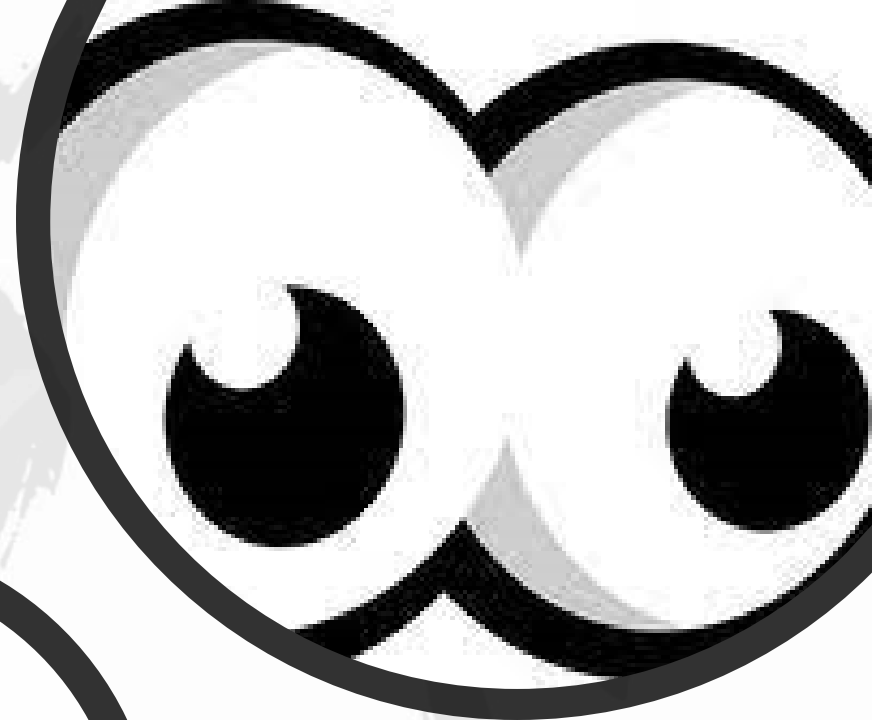

Eén beste manier van leren bestaat niet

30 juni 2022

Esther Ouwerkerk

Praktijkopleider Carinova

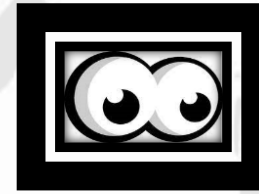

Chinees t-shirt vouwen

<https://youtu.be/BYpotyirBk>

Kunst afkijken

Kenmerken van het leren

- Leert het liefste in echte situaties, de praktijk van alle dag.
- Leert onder druk, in situaties die complex, urgent, belangrijk zijn.
- Leert van succes, niet van fouten.
- Leert middels observeren en helder analyseren.
- Leert in snelheid en afwisseling.

Wat niet werkt

- Praten over het leren zelf.
- Lange verhalen of gesprekken.
- Nadruk op reflectie en uitdiepen waarom dingen fout gegaan zijn.
- Veel verdieping.
- Oefenen, doen alsof, herhaling.

Samenwerking

- Heeft vaak moeite met mensen die de veiligheid op zoeken, geen risico's nemen.
- Herkent zich in het doelgerichtheid.
- Irritatie ontstaat bij het participeren: te veel nadruk op vertrouwen, tijd nemen voor het gesprek, te langzaam toewerken naar het resultaat.

Leervormen

- Ervaringsdeskundige aan het woord laten.
- Werkbezoeken.
- Het leren 'niet organiseren'.

Begeleiding

- Evalueer kort en bondig.
- Geef feedback direct.
- Vertel hoe iets wel moet.
- Wees niet te beschermd, student kan meer aan dan wordt gedacht.

Participeren

Kenmerken van het leren

- Leert graag met en van elkaar.
- Is graag in gesprek en houdt van interactie.
- Leert in activiteit.
- Leert door te participeren.
- Hecht veel waarde aan vertrouwen.

Wat niet werkt

- Te veel gelijkheid, gelijksgestemdheid.
- Gebrek aan verschil bij anderen, er alleen voorstaan.
- Ongelijkheid in teams.
- Weinig tijd om van gedachten te wisselen.

Samenwerking

- Niet zo snel een probleem in de keuze voor samenwerking. Het knelpunt zit eerder in iets alleen moeten doen.
- Soms kan het botsen wanneer er te weinig tijd wordt genomen om een band op te bouwen en te snel wordt gekozen voor taak verdelen.

Leervormen

- Participeren kost tijd: organiseer tijd.
- Zorg voor goede procesbegeleiding.
- Intervisie, actieleren.

Begeleiding

- Maak tijd om te sparren.
- Informele praatmomenten zijn belangrijk.
- Betrek student bij het team/ pauzes.

Kennis verwerven

Kenmerken van het leren

- Heeft baat bij structuur in het aanbod en de inhoud.
- Hecht belang aan objectiviteit, zoekt ook zelf naar objectieve kennis.
- Heeft kennisbronnen in de omgeving van het leren nodig: in mensen en materialen.
- Houdt wel van een uitdaging als het 'hoofdwerk' betreft.
- Heeft een wens om te weten.

Wat niet werkt

- Een context waar onwetendheid of onnadenkendheid speelt.
- Mensen of processen die oppervlakkig of kort door de bocht gaan.
- Brainstormen.
- Uitproberen, experimenteren, zonder kennis van de hoed en de rand.

Samenwerking

- Heeft moeite met mensen die vanuit het niets willen ontdekken, creëren.
- Heeft eigen ruimte en tijd nodig om goed geïnformeerd een gesprek aan te gaan.
- Herkent zich in het resultaatgerichtheid.

Leervormen

- Kennisintensieve leervormen (literatuur, lezingen, onderzoeksopdrachten)
- Tijd en rust nodig om kennis te verwerken.
- De begeleider dient inhoudelijk een expert te zijn.

Begeleiding

- Bij complexere zorgsituatie, eerst briefing vooraf.
- Lanceer vragenuurtje.
- Bied tijd en ruimte om kennis op te halen.

Oefenen

Kenmerken van het leren

- Is geïnteresseerd in leren, in het eigen leren en in praten over leren.
- Heeft behoefte aan herhaling.
- Leren van fouten is van belang en wil van daaruit tijd en ruimte voor reflectie en feedback.
- Heeft behoefte aan veiligheid.
- Hecht belang aan begeleiding in het leren.

Wat niet werkt

- Te veel nieuwe dingen tegelijkertijd in de praktijk brengen.
- Aangaan van het niet-weten, niet-kunnen, gebrekkig voelen van bekwaamheid.
- Situaties met beperkte mogelijkheid tot reflectie.
- Analyseren van onverwachte successen.

Samenwerking

- Het leren blokkeert bij mensen die graag de kunst afkijken.
- Kan in het samenwerken met de ontdekkers last hebben van de willekeurigheid, het gemak en de snelheid waarmee ontdekkers schakelen en uitproberen.

Leervormen

- Leervorm waarbij het 'niet meteen voor echt' is.
- Vormen van rollenspellen en gaming.
- Begeleiding op de werkplek.

Begeleiding

- Begin met eenvoudige, laag-complexe zorg, bouw rustig op in kleine stapjes.
- Neem tijd en ruimte voor reflectie.
- Geef zetje: 'Je kan het wel'.

Ontdekken

Kenmerken van het leren

- Hecht belang aan zelfsturing.
- Leert eerder in leef- dan in leersituaties.
- Leert door zelf uitproberen, zelf betekenis te geven.
- Leert door interesse gedreven.
- Leert in uitdagende situaties.

Wat niet werkt

- Veel begeleiding.
- Structurering rond wat er moet worden geleerd.
- Groot aanbod en veel keuzes.

Samenwerking

- Samenwerking met kennis verwervers, kan als vertragend worden gezien.
- Samenwerken met participeerders geeft nieuwe inzichten en inspiratie.
- Herkent zich in het leren in en om de praktijk. Men wil het aan den lijve ondervinden.

Leervormen

- Vormen van leren met ruimte om zelf te ontdekken en betekenis te geven.
- Begeleider die inspireert, maar ook mee leert.
- Werken met reële vraagstukken.

Begeleiding

- Stel onderzoekende vragen.
- Help focussen op resultaat en prioriteiten stellen.
- Wees niet te strak en geef vrijheid.

Contrast

Het **contrast** in beide voorkeuren zit in de volgende aspecten:

observeren	■	■	participeren
ervaring	■	■	expertise
spanning	■	■	veiligheid
'wat werkt'	■		'wat is nieuw'
proces	■	■	inhoud
collectief leren	■	■	leren met anderen
collectieve betekenis	■		persoonlijke betekenis
kennis	■	■	ervaring
objectieve kennis	■		subjectieve kennis
gestuurd	■		zelfgestuurd

Gemeenschappelijk

Beide leervoorkeuren hebben het volgende **gemeenschappelijk**:

■	■	noodzaak van anderen
■	■	focus op resultaat
■	■	hecht belang aan 'vlieguren'
■		ontwikkelen in de dagelijkse hectiek
■	■	fouten vermijden
■	■	veiligheid en vertrouwen
■		betekenis maken (in de sociale context)
■	■	expliciete focus op leren
■		focus op inhoud
■		focus op persoonlijke groei